

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
Совет
Шингальчинского сельского поселения
Нижнекамского муниципального района

423554, Нижнекамский район,
с. Шингальчи, ул.Школьная, 6

тел./факс (8555) 43-04-50, электронный адрес: Shingalchinskoe.Sp@tatar.ru,
сайт: www.shingalchinskoe-sp.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
Түбән Кама муниципаль районының
Шәңгәлче авыл җирлеге
Советы

423554, Түбән Кама районы,
Шәңгәлче авылы, Мәктәп урамы, 6

РЕШЕНИЕ

KARAR

14.07.2026 ел

№ 14

Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлегенен
төзекләндерү кагыйдэләренә үзгәрешләр керту турында Шәңгәлче авыл җирлеге
Советының 2018 елның 19 декабрендәге 33 санлы карары белән расланган

«Дәүләт хакимиятенен бердәм системасында җирле үзидарәне оештыруның гомуми
принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ санлы Федераль законның
Татарстан Республикасының 2010 елның 25 декабрендәге 98-ЗРТ санлы «Татарстан
Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» Законының 19.4 статьясына туры
китереп, Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл
җирлеге Советы карар кыла:

1. Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлеге
Советының 2018 елның 19 декабрендәге 33 санлы карары белән расланган Татарстан
Республикасы Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлегенен төзекләндерү
кагыйдэләренә кушымтада китерелгән үзгәрешләрне расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы «Шәңгәлче
авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенен Уставы белән билгеләнгән тәртиптә рәсми
бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольгә алуны Шәңгәлче авыл җирлеге Башкарма
комитетына йөкләргә.

Р.Х.Сәлимов

Р.Х.Сәлимов

Татарстан Республикасы Түбән Кама
муниципаль районы Шәңгәлче авыл
җирлегене Советының 14.07.2026 елгы
№ 14 карарына

Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлегене
территориясен төзекләндерү кагыйдәләренә кертелә торган үзгәрешләр

1. 2 нче статьяның 23 нче пункты түбәндәге редакциядә язырға:

«2.23. Фасад - бинаның тышкы ягы (төп, ян, ихата). Бинаның төп (төп) фасады якын урнашкан шәһәр инфраструктурасы элементларына (урамнар, проспектлар, мәйданнар, бульварлар) юнәлдерелгән.».

2. 2 нче статьяны 2.32 һәм 2.33 пунктлары белән түбәндәге эчтәлектә тулыландырырга:

«2.32. Чиктәш территория - бинага, корылмага, объектларга, әгәр шушы җир участогы формалаштырылган булса, җир участогына чиктәш булган гомуми файдалану территориясе, аның чикләре бу Кагыйдәләр белән, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

Чиктәш территорияләрнең чикләре бинадан, корылмадан, объекттан, әгәр шушы җир участогы формалаштырылган булса, җир участогы чикләреннән ераклыкны билгеләү юлы белән билгеләнә, рөхсәт ителгән файдалану төренә, функциональ максатына, мәйданына һәм башка факторларга карап, бу кагыйдәләр белән билгеләнгәнчә.

2.33. Ихата эчендәге юл - күп фатирлы йортка чиктәш территориядә узучы һәм транспорт чараларының торак биналарга керүе өчен билгеләнгән юл.»;

3. 3 нче статьяның 1 нче пунктында:

2 нче подпунктны түбәндәге редакциядә язырға:

«2) биналарны, корылмаларны, инфраструктура объектларын, шулай ук аларга чиктәш территорияләрне тоту буенча - элгә объектларның хужаларына, милекчеләренә, кулланучыларына»;

8 нче подпунктта "шәхси йорт хужалыгы" сүзләреннән соң ", шулай ук аңа чиктәш территорияне" сүзләре белән тулыландырырга;

4. 8 нче статьяны 4 нче пункт белән түбәндәге эчтәлектә тулыландырырга:

«4. Муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү чараларын гамәлгә ашыруда гражданның һәм оешмаларның катнашу тәртибе территорияне чистарту буенча гомумшәһәр бер тапкыр массакүләм чаралар үткәргәндә (субботниклар, бәйрәм чараларына эзерлек).

Территорияләрне беркетеп, чистарту буенча гомумшәһәр бер тапкыр массакүләм чаралар үткөрү (субботниклар, бәйрәм чараларына эзерлек) башкарма комитетының хокукый актларына туры китереп башкарыла.

Аерым территорияләрдә территорияне чүптән, кардан чистарту, төзекләндерү элементларының һәм объектларының чисталыгын тәмин итү эшләре гражданның һәм оешмаларның ихтыярына туры китереп башкарылырга мөмкин.»;

5. 9 нче статьяның 3.5 нче пунктының 4 нче подпунктын түбәндәге абзац белән тулыландырырга:

«биналарның һәм корылмаларның фасадлары, түбәләре, диварлары элементларын, шул исәптән төтен торбаларын, вентиляцияләрне, коллектив телевидение һәм радио

тапшыруларын кабул итү антенна системаларын, проводлы радиотапшыру челтәрләренен баганаларын, фронтоннарны, козырекларны, ишекләрен, тәрәзәләрен, парпетларны, янгынга каршы баскычларны, жиргә тоташтыру элементларын, инженер челтәрләренен (коммуникацияләренен) асылма линияләрен һәм һава-кабель күчешләрен беркетү өчен куллану, закон һәм башка норматив хокукий актлар белән мондый куллануны күздә тоткан очракларны исәпкә алмыйча.»;

6. 9 нче статьяның 3.5 нче пунктының 4 нче подпунктында "мәйданчыкларда (балалар, ял итү, спорт, транспорт стоянкалары)" сүзләрен "өлкәннәр ял итү мәйданчыкларында, балалар уен һәм спорт мәйданчыкларында, автомобиль стоянкаларында һәм парковкаларда" сүзләре белән алыштырырга;

7. 9.1 нче статьяны түбәндәгә эчтәлектә өстәргә:

«9.1. Шәхси мобильлек чараларын урнаштыру

1. Шәхси мобильлек чаралары (алга таба - ШМЧ) Түбән Кама муниципаль районы территориясендә урнаштыру схемасы (алга таба – Урнаштыру схемасы) белән билгеләнгән урыннарда урнаштырылырга тиеш, ул башкарма комитет тарафыннан раслана. Урнаштыру схемасы белән ШМЧ прокат пунктларын күздә тотучы урыннар билгеләнә.

2. ШМЧны урнаштыру рөхсәт ителми:

- балалар/спорт мәйданчыкларында, чәчәк түтәлләрендә, газоннарда, чәчәкләрдә, яшел үсемлекләр территорияләрендә, шулай ук төзекләндерү һәм яшелләндерүнең башка элементларында;

- автобус тукталышларының һәм шәһәр өслек электр транспорты тукталышларының тышкы чикләреннән 10 метрдан якынарак ераклыкта;

- мемориаль комплекс һәм һәйкәлләр территориясендә;

- күренекле шәхесләргә һәйкәлләрдән, тарих һәм мәдәният һәйкәлләреннән 50 метрдан якынарак ераклыкта;

- тротуарның (жәяүлеләр юлының) киңлеген 1,5 метрга кадәр кимегән очракта;

- жәяүлеләр киртәләре белән җиһазландырылмаган юл кырынан 3 метрдан якынарак.

3. ШМЧны электр тапшыру линияләренен баганаларына, юл билгеләре һәм светофор объектларының баганаларына, яктырту һәм элемент баганаларына, урам мебельләренә, кече архитектура формаларына, мәгълүмати конструкцияләргә һәм ШМЧ парковкасы өчен билгеләнмәгән башка объектка һәм төзекләндерү элементларына бәйләү рөхсәт ителми.

4. Парковка урнаштыру түбәндәгеләрне тәмин итәргә тиеш:

- инвалидларның һәм башка аз хәрәкәтчәнлекле халык төркемнәренен социаль, инженер, транспорт инфраструктурасы объектларына, шулай ук шәһәр мохите объектларына ирәкле керүен һәм бу халык төркемнәренен гомуми файдалану территорияләре буенча ирәкле хәрәкәтен;

- биналарны, корылмаларны, объектларны, инженер инфраструктурасы объектларын хезмәт күрсәтү һәм ремонтлау өчен ирәкле керү;

- ашыгыч оператив хезмәтләр транспортының биналарга, корылмаларга, объектка ирәкле керүен;

- юл хәрәкәте катнашучылары өчен күренүчәнлекне чикләмәү;

- жәяүлеләр зоналарының киңлеген ким дигәндә 3 метр һәм анда механизацияләнгән чистарту мөмкинлеген;

- каты коммуналь чүпне чыгару өчен коммуналь хезмәтләр автомобильләренен тәүлек айләнәсе ирәкле керүен;

- төзекләндерү объектларының һәм яшел үсемлекләренен саклануын.

5. ШМЧны ШМЧ парковкасы зонасында парковкаларга, вертикаль хэлдэ калдырырга кирэк, урам инфраструктурасы объектларына (юл, тротуар, декоратив киртэлэр, перила, күрсәткечләр, инженер инфраструктурасы баганалары, урам мебельләре, кече архитектура формалары) һәм ШМЧ парковкасы өчен билгеләнмәгән башка предметларга таяндырмыйча.»;

8. 13 нче статьяның 1 нче пунктына түбәндәге абзацларны өстәргә:

«Хокукый актларны бозып биналарга, корылмаларга, киртэләргә һәм жир участкаларына урнаштырылган мәгълүмати конструкцияләр конструкция хужасы тарафыннан башкарма комитетыннан уведомление алганнан соң 30 көн эчендә демонтирланырга тиеш. Уведомлениедә күрсәтелгән таләпләр үтәлмәгән очракта, конструкция башкарма комитет тарафыннан махсус оешма ярдәмендә демонтирлана.

Демонтирланган мәгълүмати конструкцияләргә саклау срогы аларны демонтирлаган көннән башлап бер ай тәшкил итә, аннан соң конструкцияләр юк ителә.

Демонтирланган мәгълүмати конструкцияләргә кайтару аларны демонтирлау һәм саклау чыгымнарын түлэгәннән соң башкарыла.»;

9. 14 нче статьяның 16 нче пунктына түбәндәге абзацны өстәргә:

«Газон капламасының һәм уңдырышлы туфрак катламының саклануын тәмин итү өчен, алынган туфракны, төзелеш чүбән, үсемлек булмаган туфракны, комны, төзелеш материалларын газоннарга складлаштырганда, полиэтилен каплама белән яки башка йомшак япма материалы белән алдан эзерләнгән майданчыкта башкарырга.»;

10. 15 нче статьяның 3 нче подпунктын түбәндәге редакциядә язырга:

«3) йорт хужалыгы территориясен тәртиптә тоту һәм чиктәш территориянең тиешле санитар хәлен тәмин итү;»;

11. 15.1 нче статьяны түбәндәге эчтәлектә өстәргә:

«15.1. Биналарның, корылмаларның, объектларның, жир участкаларының хужаларының һәм (яки) башка законлы милекчеләреннән чиктәш территорияләргә тотуда, шул исәптән финанс яктан, катнашу тәртибе

1. Закон һәм башка норматив хокукый актлар белән башкача каралмаган очракта, физик һәм юридик затлар, аларның оештыру-хокукый формасына карамастан, чиктәш территорияләргә тотуда түбәндәге чикләрдә катнашырга тиеш:

1.1 күп фатирлы йортлар өчен (күп фатирлы йортлардагы бүлмәләреннән хужаларыннан һәм (яки) башка законлы милекчеләреннән тыш, алар астындагы жир участкалары формалаштырылмаган яки шушы йортлар чикләре буенча формалаштырылган)

1.1.1 Объект автомобиль юлы буйлап урнашкан очракта (ихата эчендәге юлларны исәпкә алмыйча):

– күп фатирлы йортның төп фасады ягыннан күп фатирлы йорт урнашкан жир участогы чигеннән автомобиль юлының проезжая часть бордюрына кадәр, ләкин 50 метрдан артык түгел;

– күп фатирлы йортның башка якларыннан - күп фатирлы йорт урнашкан жир участогы чикләреннән 10 метр ераклыкта.

1.1.2 Башка очракларда - күп фатирлы йорт урнашкан жир участогы чикләреннән 10 метр ераклыкта.

1.2. Күп фатирлы йортлардагы коммерция булмаган бүлмәләр өчен

1.2.1. Объект автомобиль юлы буйлап урнашкан очракта (ихата эчендәге юлларны исәпкә алмыйча):

– күп фатирлы йорттагы коммерция булмаган бүлмәнең төп фасады ягыннан коммерция булмаган бүлмәнең бөтен озынлыгы буенча, киңлектә - күп фатирлы йорт урнашкан жир участогы чигеннән автомобиль юлының проезжая часть бордюрына кадәр, ләкин 50 метрдан артык түгел;

– күп фатирлы йорттагы коммерция булмаган бүлмәнең башка якларыннан - күп фатирлы йорт урнашкан жир участогы чикләреннән 10 метр ераклыкта.

1.2.2. Башка очракларда - күп фатирлы йорттагы коммерция булмаган бүлмәнең бөтен озынлыгы буенча, киңлектә - күп фатирлы йорт урнашкан жир участогы чикләреннән 10 метр ераклыкта.

Жаваплы затлар – идарә итүче оешмалар, РФ Торак кодексы белән каралган күп фатирлы йортларны идарә итүнең башка субъектлары, күп фатирлы йортлардагы коммерция булмаган бүлмәләрнең хужалары (идарә итүче оешма белән, күп фатирлы йортны идарә итүнең башка субъекты белән договор булмаганда).

1.3. Социаль өлкә объектлары өчен – объектның төп фасады ягыннан жир участогы чигеннән автомобиль юлының проезжая часть бордюрына кадәр (объект автомобиль юлы буйлап урнашкан очракта), ләкин 50 метрдан артык түгел. Башка яклардан, шулай ук башка очракларда - жир участогы чикләреннән 10 метр ераклыкта.

Жаваплы затлар – объектларның хокук ияләре.

1.4. Сәнэгать объектлары өчен:

– объектның төп фасады ягыннан жир участогы чигеннән автомобиль юлының проезжая часть бордюрына кадәр (объект автомобиль юлы буйлап урнашкан очракта), ләкин 50 метрдан артык түгел. Башка яклардан, шулай ук башка очракларда - жир участогы чикләреннән 10 метр ераклыкта;

– сәнэгать объектларына керү юллары автомобиль юлының проезжая частынан 10 метр ераклыкта, шушы керү автомобиль юллары буйлап тротуарлар.

Жаваплы затлар – объектларның хокук ияләре.

1.5. Төзелеш майданчыклары өчен - жир участогы чикләреннән периметр буенча 30 метр ераклыкта, шулай ук төзелеш майданчыгына керү юллары (автомобиль юлының проезжая частынан 10 метр ераклыкта).

Жаваплы затлар – объектларның хокук ияләре.

1.6. Шәхси торак йортлар өчен:

– йорт хужалыгы алдыннан төп фасад ягыннан жир участогы чигеннән автомобиль юлының проезжая частына кадәр (объект автомобиль юлы буйлап урнашкан очракта). Башка яклардан, шулай ук башка очракларда - жир участогы чикләреннән 3 метр ераклыкта.

Жаваплы затлар – объектларның, жир участкаларының хокук ияләре.

1.7. Стационар булмаган объектлар (лотоклар, киосклар, павильоннар һәм башка корылмалар), шул исәптән сезон кафе - стационар булмаган объектлардан (корылмалардан) периметр буенча 10 метр ераклыкта.

Жаваплы затлар – стационар булмаган объектларның (корылмаларның) хокук ияләре.

1.8. Базарлар, сәүдә һәм жәмәгать туклануы объектлары (рестораннар, кафе, магазиннар) өчен – жир участогы чикләреннән периметр буенча һәм автомобиль юлының проезжая частына кадәр (объект юл буйлап урнашкан очракта), ләкин 30 метрдан артык түгел. Башка очракларда - жир участогы чикләреннән 30 метр ераклыкта.

Жаваплы затлар – объектларның хокук ияләре.

1.9. Автомобиль ягулык тутыру станцияләре өчен:

- жир участогы чиклэрэннән периметр буенча 50 метр ераклыкта һәм автомобиль юлының проезжая частына кадәр (объект юл буйлап урнашкан очракта), ләкин 50 метрдан артык түгел. Башка очракларда - жир участогы чиклэрэннән 50 метр ераклыкта;
- автомобиль ягулык тутыру станциясенә керү юллары автомобиль юлының проезжая частынан 10 метр ераклыкта.

Жаваплы затлар – автомобиль ягулык тутыру станцияләренә хокук ияләре.

1.10. Гараж максатлы территорияләр – гараж кооперативына бирелгән жир участогы чиклэрэннән периметр буенча 50 метр ераклыкта, яки указан кооператив эгъзасына – гражданинга бирелгән жир участогы чиклэрэннән (гражданин тарафыннан жир участогын приватизацияләгәндә) автомобиль юлының проезжая частына кадәр (объект юл буйлап урнашкан очракта), ләкин 50 метрдан артык түгел. Башка очракларда - жир участогы чиклэрэннән 50 метр ераклыкта;

- гараж максатлы территориягә керү юллары автомобиль юлының проезжая частынан 10 метр ераклыкта, шушы керү автомобиль юллары буйлап тротуарлар.

Жаваплы затлар – гараж кооперативлары.

1.11. Бакчачылык, огородчылык алып бару территорияләре

1.11.1. Жир канунчылыгына туры китереп формалаштырылган һәм бакчачылык некоммерция берләшмәсенә яки огородчылык некоммерция берләшмәсенә тәкъдим ителгән жир участогы чиклэрэннән 50 метр ераклыкта. Жир участогы автомобиль юлы буйлап урнашкан очракта - автомобиль юлының проезжая частына кадәр, ләкин 50 метрдан артык түгел.

1.11.2. 9.1.11.1 подпункты белән каралмаган башка очракларда - жир канунчылыгына туры китереп формалаштырылган бакчачылык некоммерция берләшмәсә эгъзасының яки огородчылык некоммерция берләшмәсә эгъзасының жир участогы чиклэрэннән 50 метр ераклыкта, яки 2017 елның 29 июлендәге 217-ФЗ номерлы "Гражданның тарафыннан үз ихтияжлары өчен бакчачылык һәм огородчылык алып бару турында һәм Россия Федерациясенә аерым канунчылык актларына үзгәрешләр кертү турында" Федераль законының 5 нче статьясының 1 нче өлешендә күрсәтелгән затның. Жир участогы автомобиль юлы буйлап урнашкан очракта - автомобиль юлының проезжая частына кадәр, ләкин 50 метрдан артык түгел.

Жаваплы затлар - бакчачылык некоммерция берләшмәләре, огородчылык некоммерция берләшмәләре.

1.12. Жирләү урыннары:

- жир участогы чиклэрэннән периметр буенча 10 метр ераклыкта;
- жирләү урыннарына керү юллары автомобиль юлының проезжая частынан 10 метр ераклыкта, шушы керү автомобиль юллары буйлап тротуарлар.

Жаваплы затлар – жир участкаларының хокук ияләре.

1.13. Сызыкча объектлар (корылмалар) территорияләре – сызыкча объекттан (корылмадан) 6 метр ераклыкта.

Жаваплы затлар – сызыкча объектларның (корылмаларның) хокук ияләре.

1.14. Озын вакытлы һәм кыска вакытлы автомобиль транспорт чараларын саклау стоянкалары - жир участогы чиклэрэннән периметр буенча 10 метр ераклыкта һәм автомобиль юлының проезжая частына кадәр (объект юл буйлап урнашкан очракта), ләкин 20 метрдан артык түгел. Башка очракларда - жир участогы чиклэрэннән 10 метр ераклыкта.

Жаваплы затлар – күчәмсез милек объектларының хокук ияләре.

1.15. Башка биналар, корылмалар һәм объектлар – жир участогы чиклэрэннән периметр буенча 10 метр ераклыкта һәм автомобиль юлының проезжая частына кадәр

(объект юл буйлап урнашкан очракта), ләкин 50 метрдан артык түгел. Башка очракларда - жир участогы чикләреннән 10 метр ераклыкта.

Жаваплы затлар – күчемсез милек объектларының хокук ияләре.

1.16. Күчемсез милек объектлары булмаган жир участоклары - жир участогы чикләреннән периметр буенча 10 метр ераклыкта һәм автомобиль юлының проезжая частына кадәр (объект юл буйлап урнашкан очракта), ләкин 20 метрдан артык түгел. Башка очракларда - жир участогы чикләреннән 10 метр ераклыкта.

Жаваплы затлар – жир участокларының хокук ияләре.

2. Бу бүлектә объект дип бина, корылма, объект, әгәр шушы жир участогы формалаштырылган булса, жир участогы аңлашыла.

3. Жир участогының башка жир участоклары белән чиктәш чиге булган очракта, бу чик буенча чиктәш территория билгеләнми.

4. Ике объектның һәм/яки жир участогының чиктәш территорияләре өстәлгән очракта, һәр объектның һәм/яки жир участогының чиктәш территориясенә зурлыгы өстәлү зонасы чикләрендә тигез ераклыклы сызыкка (сызыкка, аның һәр ноктасы бу Кагыйдәләрдә кулланылган башлангыч сызыкларның - бина, корылма, объект, әгәр шушы жир участогы формалаштырылган булса, жир участогы чикләренең иң якин нокталарыннан тигез ераклыкта) нигезләнеп билгеләнә.

5. Әгәр жир участогы территориясендә төрле затларга караучы берничә бина, корылма, объект булса, яки бинадагы бүлмәләр төрле затларга караганда, яки бу бүлектә күрсәтелгән объектларга керү юллары төрле затларга караучы биналарга, корылмаларга, объектларга юнәлгәндә, территорияне тоту һәм чистарту чикләре якларның килешүе белән билгеләнергә мөмкин.

6. Чиктәш территорияләр чикләрен билгеләү буенча бәхәсле мәсьәләләрне карау комиссия тарафыннан башкарыла, аның составы һәм эш тәртибе башкарма комитетының муниципаль хокукий акты белән билгеләнә.

7. Чиктәш территорияне тоту эшләре түбәндәгеләрне үз эченә ала:

7.1. ел дәвамында:

– чүпне көн саен чистарту; урналарны, контейнерларны, бункерларны һәм башка чүп жыючыларны калдыклар белән тулганчы чистарту, күрсәтелгән чүп жыючылар урнашкан урыннарны көн саен чистарту;

7.2. 15 апрельдән 15 октябргә кадәр чорда - жәяүлеләр коммуникацияләрен, шул исәптән тротуарларны, аллеяларны, баскычларны, велосипед юлларын көн саен себерү; үлән чабу (үлән биеклеге 15 см нан артык булганда) һәм чабылган үләнне тәүлек эчендә жыю; кече архитектура формаларын буяу һәм ремонтлау (апрельдә, елга 1 тапкыр); аварияле агачларны санитар кисү;

7.3. 16 октябрдән 14 апрельгә кадәр чорда - карны чистарту һәм чыгару, жәяүлеләр коммуникацияләренең, шул исәптән тротуарларның һәм баскычларның шымаклығын бетерү.

8. Әгәр бина, корылма, объект, жир участогы, аларга карата чиктәш территориянен тышкы өлеше чиге билгеләнә, саклау, санитар-саклау зонасы, мәдәни мирас объектларының саклау зонасы һәм Россия Федерациясе канунчылыгына туры китереп билгеләнгән башка зона белән чиктәш булса, чиктәш территорияне тоту җирләрне һәм жир участокларын куллану буенча билгеләнгән чикләүләрне исәпкә алып башкарыла.»;

12. 16 нче статьяны 3-5 пунктлары белән түбәндәге эчтәлектә тулыландырырга:

«3. Гражданның тарафыннан бакчачылык яки огородчылык алып бару территориясендә, шул исәптән чиктәш территорияләрдә, калдыклар свалкаларын оештыру тыела. Калдыкларны жыю Россия Федерациясенә халыкның санитар-эпидемиологик

иминлеге өлкәсендәге канунчылыгы һәм башка канунчылыгы таләпләренә туры килгән урыннарда (мәйданчыкларда) гына рөхсәт ителә.

4. Бакчачылык некоммерция берләшмәләре һәм огородчылык некоммерция берләшмәләре каты коммуналь калдыклар жыю урынын (мәйданчыгын) булдыруны билгеләнгән тәртиптә башкарма комитеты белән килешергә тиеш.

5. Каты коммуналь калдыклар жыю урыннарының (мәйданчыкларының) урнаштыру схемасы белән билгеләнгән каты коммуналь калдыклар жыю урыннарынан (мәйданчыкларынан) тыш контейнерларны (бункер-жыючыларны) урнаштыру рөхсәт ителми.»;

13. 17 нче статьяның 6 нче пунктың гамәлдән чыккан дип тану;

14. 21 нче статьяны яңа редакциядә яздырды:

«21 нче статья. Яшелләндрү

1. Яшел үсемлекләр территорияне төзекләндрүнең мәжбүри элементы булып тора.

Төзекләндрү эшләре үткәргәндә булган яшел үсемлекләргә максималь саклау кирәк.

Муниципаль берәмлек территориясен яшелләндрүгә оештыру һәм ағачларны компенсацион утырту (компенсацион яшелләндрү) башкарма комитетының хокукый актына туры китереп башкарыла

2. Яшелләндрү объектларын тоту – яшел үсемлекләргә һәм яшелләндрелгән территорияләргә төзекләндрү элементларын карау, күләмле корылмаларның конструктив элементларының кечкенә деформацияләргә һәм зыяннарын бетерү, шулай ук жәйгә һәм кышкы вакытта күчмә кече формаларны чистарту буенча эшләр комплексы.

3. Яшел үсемлекләр хужалары тиеш:

1) яшел үсемлекләргә саклануын һәм квалификацияле карауын тәмин итү;

2) жәйгә вакытта коры һавада газоннарын, чәчәк түтәлләргә, ағачларны һәм куакларны суларга;

3) яңа утыртуларны һәм ағачларны һәм куакларны күчереп утыртуны, шулай ук юллар челтәрләргә, мәйданчыкларның, газоннарынның планировкасын үзгәртүгә жирле үзидарә органының башкарма органы белән килештерелгән проектлар буенча гына башкарырга;

4. Гомуми файдалануның яшелләндрелгән территорияләргә рөхсәт ителми

1) ағачларны һәм куакларны үз белдегәңчә утыртуны һәм кисүне, газоннарын һәм чәчәк түтәлләргә юк итүгә башкару;

2) транспорт чараларында хәрәкәт итүгә һәм аларны газоннарда һәм чәчәк түтәлләргә куюны, бу территорияләргә кирәкле эшләр башкару очрактарын исәпкә алмыйча, тергезү эшләргә мәжбүри үткәргү шарты белән;

3) ағачларга һәм башка яшел үсемлекләргә гамактарны, качельләргә, турникларны, кер киптерү өчен жепләргә эләр, ағачларга реклама һәм мәгълүмати щитларны һәм такталарны, выносной конструкцияләргә, реклама һәм башка мәгълүмат урнаштыру өчен билгеләнгән, объектларга хәрәкәт юнәлешен күрсәтүче күрсәткечләргә, афишаларны, игъланнарын, агитация материалларын, техник конструкцияләргә, юл хәрәкәте катнашучыларының мәгълүмати тәмин итү чараларын, баганалардан, киртәләрдән, реклама щитларынан, электр чыбыкларынан, лампалардан, каты киртәләрдән тартмаларны беркетү;

4) стационар булмаган объектларны, шулай ук юл сервисы объектларын, шул исәптән ел вакытына карамастан автомобиль стоянкаларын һәм парковкаларны урнаштыру;

5) төзелеш һәм башка материалларны складлаштыру;

6) яфракларны, үләнне, ботакларны яндыруны, шулай ук аларны лотокларга һәм башка су үткәргеч жайланмаларга себереп керүне;

7) себерне һәм чүпне газоннарда ташлау;

8) учак ягу;

9) сок, смола алу өчен агачларны кисү, аларга башка механик зыян китерү;

10) яшелләндерелгән территорияләрдә урнашкан скульптураларны, эскәмияләрне, киртәләрне, урналарны, балалар һәм спорт жиһазларын бозу;

11) агач тамырларын стволдан 1,5 м дан якынарак ераклыкта ачуны һәм агач муентыкларын жир белән яки төзелеш калдыклары белән күмүне.

5. Халык пунктларының гомуми файдалану жирләрендә учак ягу, шулай ук чүпне, үләнне, яфракларны һәм башка калдыкларны, материалларны яки әйберләрне яндыру тыела, Шәңгәлче авыл жирлегенә Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән урыннарда һәм (яки) ысуллар белән генә рөхсәт ителә.».